

รายงานการศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ประชุม/สัมมนาปฏิบัติการวิจัย
และการไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑.๑ ชื่อ/นามสกุล (ภาษาไทย) (นาย/นาง/นางสาว) อุฑารัตน์ ภูไพบูลย์
(ภาษาอังกฤษ) MS.UTHARAT PUPAIBOON

ตำแหน่ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

ระดับการศึกษาสูงสุด วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

หน่วยงาน สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

หน้าที่ความรับผิดชอบ (โดยย่อ) ศึกษาวิจัยพัฒนาการจำแนกชนิดไม้และการตรวจพิสูจน์ไม้
เพื่อขยายฐานข้อมูลและพัฒนาการรับรองชื่อชนิดไม้ ตามข้อตกลงทั้งระดับภูมิภาคและ
ระดับสากลด้านการค้าไม้และผลิตภัณฑ์ไม้

๑.๒ ชื่อ/นามสกุล (ภาษาไทย) (นาย/นาง/นางสาว) บุญสุธิย์ จีระวงศ์พานิช
(ภาษาอังกฤษ) Mr.BOONSUTHEE JERAVONGPANICH

ตำแหน่ง นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

ระดับการศึกษาสูงสุด วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

หน่วยงาน สำนักรับรองการป่าไม้

หน้าที่ความรับผิดชอบ (โดยย่อ) ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการรับรองไม้

สำนักรับรองการป่าไม้ ดำเนินการจัดทำมาตรฐานการรับรองป่าไม้ให้สอดคล้องกับ

มาตรฐานของประเทศคู่ค้า และร่วมกับหน่วยงานรับรองของประเทศไทยในการพัฒนา
ระบบรับรองไม้ของประเทศ

๑.๓ ชื่อเรื่อง/หลักสูตร การประชุมเชิงปฏิบัติการ “ASEAN COOPERATION PROJECT:
EQUIVALENT TIMBER NAMES IN ASEAN”

เพื่อ ☒ ประชุม (เชิงปฏิบัติการ) ☐ สัมมนา ☐ ฝึกอบรม ☐ ปฏิบัติงานวิจัย
☐ ดูงาน ☐ การไปปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

แหล่งผู้ให้ทุน INSTITUT PENYELIDIKAN MALAYSIA

ประเทศที่ไป มาเลเซีย

ระหว่างวันที่ ๓-๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ (รวมวันเดินทาง)

ของหน่วยงาน ASEAN SECRETARIAT

ส่วนที่ ๒...

ส่วนที่ ๒ บทคัดย่อหรือสรุปย่อของหลักสูตร/เพื่อประโยชน์ในการสืบค้น (ไม่เกิน ๑๐ บรรทัด)

การประชุมเชิงปฏิบัติการ “ASEAN COOPERATION PROJECT: EQUIVALENT TIMBER NAMES IN ASEAN” ได้จัดประชุม ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่ ๓-๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ โดยผู้แทนเข้าร่วมการประชุมฯ จำนวน ๒๒ คน จากประเทศสมาชิก ๙ ประเทศ ในภูมิภาคอาเซียน ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา อินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญจากประเทศญี่ปุ่นเป็นที่ปรึกษา การประชุมฯ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำมาตรฐานชื่อการค้าของไม้ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้มีข้อมูลครบถ้วนและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทั้งนี้เป็นการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันในการค้าไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ในตลาดสากล การประชุมฯ ได้ดำเนินการในรูปแบบ ๑) การบรรยายให้ความรู้ ๒) การนำเสนอรายงานของผู้เข้าร่วมประชุมฯ และ ๓) การอภิปรายและแสดงความคิดเห็นต่อ ยกร่างแผนงานฐานข้อมูลรายชื่อไม้ (Timber names data working sheet of ASEAN) ซึ่งคณะทำงานของแต่ละประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียนได้ดำเนินการรวบรวมตามแบบฟอร์มของโครงการฯ ดังกล่าว

แนวทางการดำเนินงานในอนาคต

๑. รวบรวมรายชื่อไม้และวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมซอฟต์แวร์
๒. ส่งเสริมแนวทางการปฏิบัติที่ดีในการรับรองถิ่นกำเนิดไม้ ชื่อการค้า ชื่อวิทยาศาสตร์ ให้เป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านการค้าไม้ของประเทศสมาชิกอาเซียน
๓. ส่งเสริมความเข้มแข็งในกระบวนการเชิงภูมิภาคเพื่อยกระดับความสะดวกทางด้านการค้าและการบูรณาการด้านมาตรฐานตลาดสากล
๔. ยกระดับการมีส่วนร่วมของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนด้านการค้าไม้อย่างยั่งยืน

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลที่ได้รับจากการประชุม ณ ต่างประเทศ

๓.๑ วัตถุประสงค์

- เพื่อจัดทำมาตรฐานชื่อการค้าของไม้ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ตามโครงการความร่วมมือ “ASEAN COOPERATION PROJECT: EQUIVALENT TIMBER NAMES IN ASEAN”
- เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลชื่อชนิดพันธุ์ไม้ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- เพื่อดำเนินการตามแผนงานโครงการที่ได้รับอนุมัติในการประชุมเจ้าหน้าที่ป่าไม้ อาวุโสอาเซียนครั้งที่ ๒๐ ที่ กรุงเนปิดอร์ ประเทศสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา
- เพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งในกระบวนการเชิงภูมิภาคเพื่อยกระดับความสะดวกทางด้านการค้าและการบูรณาการด้านมาตรฐานตลาดสากล

๓.๒ เนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญในเชิงวิชาการ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ไม่น้อยกว่า ๑ หน้า กระดาษ A๔ (หากมีรายงานฯ แยกต่างหาก และกรุณาแนบ PDF. file ขนาดไม่เกิน ๒ MB ส่งมาด้วย)

การประชุมเชิงปฏิบัติการ “ASEAN COOPERATION PROJECT: EQUIVALENT TIMBER NAMES IN ASEAN” ได้จัดประชุม ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย ระหว่างวันที่ ๓-๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ โดยมีผู้แทนเข้าร่วมการประชุมฯ จำนวน ๒๒ คน จากประเทศสมาชิก ๙ ประเทศ ในภูมิภาคอาเซียน ได้แก่ บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา อินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญจากประเทศญี่ปุ่นทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาในการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ พิธีเปิดประชุมอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ โดย Dr. GAN KEE SENG ผู้อำนวยการกองผลิตภัณฑ์ป่าไม้ สถาบันวิจัยป่าไม้ มาเลเซีย (Forest Research Institute Malaysia: FRIM) กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุมฯ และกล่าวเปิดการประชุมฯ

Dr. GAN KEE SENG กล่าวสรุปถึงความเป็นมาของโครงการความร่วมมืออาเซียน (ASEAN COOPERATION PROJECT) เรื่อง EQUIVALENT TIMBER NAMES IN ASEAN ซึ่งได้รับการอนุมัติจากสำนักเลขาธิการอาเซียน โดยมาเลเซียเป็นประเทศผู้นำ (Lead country) ระยะเวลาการดำเนินโครงการ กำหนด ๑๐ เดือน เริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และจะสิ้นสุดเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ สถาบันวิจัยป่าไม้มาเลเซีย (FRIM) เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการโครงการ โดยความร่วมมือกับประเทศสมาชิกอาเซียนที่เป็นประเทศผู้ผลิต/นำเข้า/ส่งออกไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ การประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งนี้เป็นกิจกรรมตามแผนงานโครงการ ซึ่งจะต้องรวบรวมข้อมูลชื่อชนิดไม้การค้า และสถานการณ์ด้านการรับรองไม้ของแต่ละประเทศ ทั้งนี้เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ ผลลัพธ์ของโครงการ คือ การจัดพิมพ์เอกสารชื่อการค้าไม้ในภูมิภาคอาเซียน เพื่อยกระดับความสะดวกทางด้านการค้าและการบูรณาการด้านมาตรฐานการรับรองด้านป่าไม้ทั้งระดับภูมิภาคและระดับสากล

Dr. FUJII ผู้เชี่ยวชาญที่ปรึกษาโครงการฯ บรรยายเรื่อง ชื่อ ชนิด และการตรวจจำแนกชนิดไม้ เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจต่อหลักวิชาการที่สำคัญในการประชุมเชิงปฏิบัติการ ตลอดจนแนวทางวิธีการทำงานให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

Dr. NORDAHLIA บรรยาย เรื่อง การตรวจพิสูจน์ไม้โดยโปรแกรมประยุกต์บนโทรศัพท์มือถือ (An Application On Mobile Wood Identification: MyWood-ID) ซึ่งศึกษาพัฒนาโดยความร่วมมือระหว่างสถาบันวิจัยป่าไม้มาเลเซียและ University Tunku Abdul Rahman (UTAR) แอปพลิเคชันนี้ใช้สำหรับการระบุชนิดไม้ของมาเลเซียเท่านั้น หลักการทำงาน คือ ดำเนินการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างภาพถ่ายลักษณะโครงสร้างด้านหน้าตัดของไม้ตัวอย่างกับไม้ในระบบฐานข้อมูล และแสดงผลการวิเคราะห์อัตลักษณ์ของการจับคู่เป็นร้อยละ

การนำเสนอ...

การนำเสนอรายงานข้อมูลด้าน ชื่อ ชนิดไม้ในแต่ละประเทศ การปลูกสร้างสวนป่าเพื่อผลผลิตเนื้อไม้ การค้าไม้ ตลอดจนแนวโน้มการนำเข้าส่งออกไม้ โดยผู้แทนจากผู้เข้าร่วมการประชุมฯ ทั้ง ๙ ประเทศ เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงการบริหารจัดการเรื่องการค้าไม้ การควบคุมไม้นำเข้า โดยใช้การสำแดงชนิดพันธุ์ และแหล่งที่มาของสินค้าผ่านทางศุลกากร ซึ่งในแต่ละประเทศมีการดำเนินการที่แตกต่างกัน

การอภิปรายและแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่อร่างแผนงานรายชื่อไม้ (ASEAN worksheet data base) ซึ่งโครงการฯ ได้แจ้งเวียนแบบฟอร์มและขอให้ประเทศสมาชิกเพื่อนำเข้าข้อมูลล่วงหน้า และนำเข้าที่ประชุมฯ ร่วมพิจารณาตามแผนการดำเนินงานโครงการ **มติที่ประชุม**ตกลงให้เพิ่มเติมช่องรายละเอียดข้อมูล ได้แก่ ชื่อวงศ์ ชื่อสามัญ และตกลงว่าแต่ละประเทศจะต้องเพิ่มรายชื่อนี้ชื่อไม้ให้ครอบคลุมความหลากหลายของชนิดพันธุ์ในแต่ละประเทศ ถึงแม้ชนิดไม้ใดๆ จะเป็นไม้ในตลาดการค้าหรือไม่ก็ตาม นอกจากนี้ยังอภิปรายถึงปัญหาการขาดข้อมูลด้านคุณสมบัติไม้ และเทคนิคการนำเข้าข้อมูลที่มีผลต่อการประมวลผลของโปรแกรมซอฟต์แวร์ กำหนดส่งข้อมูลที่แก้ไขเพิ่มเติมตามมติที่ประชุมให้กับผู้จัดการโครงการภายในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อวิเคราะห์รวบรวมข้อมูลทั้งหมดก่อนนำเข้าการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งต่อไป ซึ่ง**ประเทศไทยได้ส่งข้อมูลที่แก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวเรียบร้อยแล้ว** ทั้งนี้ตามแผนงานโครงการกำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการครั้งที่ ๒ ในเดือนมกราคม ๒๕๖๒ ก่อนสรุปผลและดำเนินการให้แล้วเสร็จก่อนสิ้นสุดโครงการ ทั้งนี้ผลลัพธ์ของโครงการจะเป็นหนังสือรวบรวมรายชื่อนี้ชื่อไม้ในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งจัดพิมพ์ในนามสำนักเลขาธิการอาเซียน

๓.๓ ประโยชน์ที่ได้รับ

☒ ต่อตนเอง

- ได้พัฒนาและเพิ่มพูนองค์ความรู้ในเรื่องการค้าไม้ระหว่างประเทศภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียน เพิ่มพูนประสบการณ์การประชุมระหว่างประเทศ ได้เรียนรู้จากการรับฟังการอภิปรายข้อเสนอแนะ และความคิดเห็นในหลายมิติที่เกี่ยวข้องด้านการค้าไม้

☒ ต่อหน่วยงาน

- ประเทศไทยโดยกรมป่าไม้ ได้ดำเนินการตามแผนโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียน (ASEAN COOPERATION PROJECT: EQUIVALENT TIMBER NAMES IN ASEAN) ซึ่งมีความสำคัญในด้านการค้าไม้ การรับรองชื่อ ชนิด แหล่งกำเนิดของไม้ ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งเพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศด้านการค้าไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ในตลาดสากล รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลและโอกาสในการพัฒนาความร่วมมือด้านการจัดการป่าไม้ที่จะทำให้เกิดความเข้มแข็งในภูมิภาคต่อไป

ส่วนที่ ๔ ปัญหา/อุปสรรค

ขาดอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ที่จะดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลตามแผนของโครงการตามกำหนด หนึ่ง การประชุมเชิงปฏิบัติการ ณ ประเทศมาเลเซียเป็นเพียงส่วนเดียว แต่เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ไปร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าว ต้องใช้เวลาที่อยู่ในประเทศไทยเพื่อจัดทำข้อมูลจำนวนมาก ตั้งแต่เริ่มโครงการประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๖๑ จนถึงสิ้นสุดการจัดทำข้อมูลตามแผนงานราวเดือนมกราคม ๒๕๖๒

ส่วนที่ ๕ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

กรมป่าไม้ควรติดตามการดำเนินการต่าง ๆ ตามแผนพัฒนาความร่วมมือภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยเฉพาะแผนด้านการจัดการป่าไม้ เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ซึ่งอาเซียนได้กำหนดแผนการดำเนินงานระยะยาว (แผน 20 ปี) ไว้แล้ว รวมทั้งนำข้อตกลงความร่วมมือต่าง ๆ สู่การปฏิบัติในการพัฒนาแนวทางการค้าไม้ของประเทศไทยให้สอดคล้องกับพันธกรณีและอนุสัญญาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนพัฒนาศักยภาพความเข้มแข็งด้านการค้าไม้และผลิตภัณฑ์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันในอาเซียน และจัดเตรียมแผนการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจป่าไม้ในภูมิภาคอาเซียนอย่างต่อเนื่อง

(ลงชื่อ) _____

(นางอุทาร์ตน์ ภูโพบูลย์)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

(ลงชื่อ) _____

(นายบุญสุธิย์ จีระวงศ์พานิช)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ